

ייעוץ משפטי

כל אחד מבעלי השיחה-אסורה, ובתנאי שהם נעשו למטרת ביצוע עבירה או מעשה נזק, או למטרת גילוי דברים שבינו לבניה והם מצנעת האישות ושלא לצורך הליך משפט בין בני הזוג.

קיימים יוצאים מן הכלל, אשר לפי החוק מאפשר האזנת ללא היתר של בית המשפט ואשר אינן מהוות עבירה פלילית, כגון, האזנת סתר לשיחה ברשות הרבים הנעשית בידי קצין משטרה שהוסמך לכך, ובתנאי שהיא לשם מניעת עבירה או גילוי עבריינים.

ההוראות העיקריות של חוק האזנת סתר מגדירות מהי "האזנת סתר". האזנה על פי החוק, הינה האזנה בפועל בזמן אמת, כאשר היסוד הנפשי והיסוד העובדתי מתקיימים בו זמנית, בעת קיום השיחה אשר לה מאזינים. אין ההאזנה מתייחסת להקשבה בשלב מאוחר יותר לדברים, שהוקלטו לפני כן בעת קיומה של השיחה. יכול שתהיה למאזין להקלטה בשלב מאוחר יותר מהזמן האמיתי, מעורבות קודמת בעלת משמעות אחרת מבחינת האחריות הפלילית. למשל, אם נטל חלק בארגון ההקלטה, או ביזומה, אז ישא באחריות להאזנה או להקלטה, כשותף לביצועה, אך אם ההאזנה עצמה, בוצעה על ידו רק בשלב מאוחר יותר.

כאשר אחד הדוברים הוא צד ישיר לשיחה, אין השיחה מהווה איסור של האזנת סתר. (למעט החרגה הן בהאזנה למטרות עבירה או גרימת נזק). אין בהסכמתו של צד שלישי, שלמעשה אינו משתתף בשיחה, כדי להכשיר את ההאזנה לשיחה מהיוותה האזנת סתר וזאת גם אם הצד השלישי, הוא בגדר עניין לגיטימי בשיחה. למשל, אדם המבצע האזנה בעצמו או באמצעות אחר למשל, חוקר פרטי, להאזין לשיחות של שני צדדים אחרים, מבצע האזנת סתר.

בעבר שיחה באמצעי קשר אשר מגיעים או מסוגלים להגיע לאוזניהם של רבים, לא הפך את כל שומעיו לבעלי שיחתו של הדובר. הקשבת בעל השיחה לדברים שנאמרו בשיחה לא היווה האזנה לשיחת הזולת ולא נכנסה לגדר האזנה אסורה, לפי החוק. ההגדרה של "שיחה" עפ"י החוק תוקן וכיום כיום היא כוללת שיחה בדיבור או בכזק, לרבות בטלפון, בטלפון אלחוטי, ברדיו וטלפון נייד, במכשיר קשר אלחוטי, בכקסמיליה, בטלקס, בטלפרינטר או בתקשורת בין מחשבים.

ציתות להודעות הדואר האלקטרוני (E-Mail) של מנויי האינטרנט בישראל, הינה האזנת סתר המחייבת, צו מאת נשיא בית משפט מחוזי או סגנו בהתאם לחוק האזנת סתר וזאת לבקשת קצין משטרה בכיר. כאשר רשות זרה מבצעת האזנת סתר מחוץ לגבולות המדינה, אזי חוק האזנת סתר, אינו חל לגבי שיחה כזו וכל עוד פועלת הרשות בהתאם לדישת החוק הזר החל עליה- אין מקום לפסול את הראיות שהושגו רק משום הטעם של כלל הפסילה על פי חוק האזנת סתר.

לסיכום יש לזכור כי הקלטת שיחה עם אחר אינה עבירה פלילית של האזנת סתר כל עוד המקליט הינו צד לשיחה, גם אם המוקלט אינו יודע ו/או מסכים להקלטה.

סיכום פעילות שנת העבודה 2008

במסגרת תפקידי, אני אחראי על מתן יעוץ משפטי, בכל הנוגע לענייני הנשיאות ולחבריה, בכל הקשור למילוי תפקידים, אחראי על כל העניינים המשפטיים של הארגון כגון עריכת הסכמים, ייצוג של הארגון בכל פורום חיצוני, שידון בשאלות ובעניינים משפטיים הנוגעים לארגון, יבדוק כל נוהל היוצא מטעם הנשיאות, לכל יכלול בו הוראות הנוגדות את החוק ו/או את תקנות הארגון. כמו כן מתן יעוץ משפטי לחברי הארגון בנושאים אישיים, במשורה.

החל מינואר 2008 ועד היום נתתי יעוץ משפטי ל-19 חברי איפ"א שפנו בנושאים שונים ומגוונים. הפניה ליועץ"ש מתבצעת באמצעות מזכירות איפ"א.

כמו כן החל מינואר 2008 טיפולתי גם בנושאים הבאים כדלקמן: הסכמים עם חברות מסחריות בתחום הייעוץ, אינטרנט, מימון, שירותי נסיעות, חברות הפקה ותוכנות, טיפול בפניות חברים בתחומים מסחריים, חוזים והסכמים. כמו כן הייתי שותף לכל הקשור בהגדרות למשלחות לחו"ל, תחרויות ספורט, טיפול בעניין דירת איפ"א, וועדת שינוי תקנון הארגון, ועדת קשרי חוץ ונושאים נוספים.

האזנת סתר ופגיעה בפרטיות

חיים קנת עו"ד- יועץ משפטי

בשנת 1979 נחקק במדינת ישראל, חוק האזנת סתר, לפיו נאסר על כל אדם, להאזין בהאזנת סתר לאדם אחר, קליטה או העתקה של שיחה של אחר, והכל באמצעות מכשיר. חוק האזנת סתר מגדיר האזנת סתר, כהאזנה ללא הסכמה של אף אחד מבעלי השיחה, כלומר- אסור לי להאזין לשיחה של שניים אחרים ללא הסכמתם. יש לשים לב, כי לא כל האזנה לשיחה של אחרים, מהווה הפרה של החוק, כפי שנבחן בהמשך. בשנת 1981 נחקק במדינת ישראל, חוק הגנת הפרטיות, אשר למעשה קובע את זכויותיו של אדם, כדי שפרטיותו לא תפגע וזאת ללא הסכמתו. על פי החוק, חל איסור פגיעה בפרטיות של אדם אחר, כל עוד אין הסכמה לכך מאותו אדם אחר. על פי החוק האזנה אסורה הינה פגיעה בפרטיות. בשנת 1995 נחקק במדינת ישראל, חוק נוסף הוא חוק המחשבים, לפיו חל איסור על חדירה שלא כדין לחומר מחשב הנמצא במחשב. גם חדירה שכזו נחשבת לעבירה פלילית. חדירה לחומר מחשב נחשבת גם באמצעות התקשורת, או התחברות עם מחשב, או על ידי הפעלתו, אך למעט חדירה לחומר מחשב, שהיא האזנה, לפי חוק האזנת סתר.

בשנת 1992 עיגן המחוקק הישראלי את העבירה של איסור האזנת סתר, בחוק יסוד- כבוד האדם וחירותו. על פי החוק, כל אדם זכאי לפרטיות, צנעת הפרט וצנעת חייו. חל איסור להיכנס לרשות היחיד של אדם, שלא בהסכמתו וכן חל איסור לעריכת חיפוש ברשות היחיד של אדם, על גופו, בגופו או בכליו. ולבסוף חל איסור לפגוע בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו.

כפי שאמרנו לעיל, אסור לאדם להאזין ללא הסכמה של אף אחד מבעלי השיחה, לשיחת אחרים, כאשר השיחה הינה בציבור או בכזק, לרבות בטלפון, בטלפון אלחוטי, ברדיו, טלפון נייד, במכשיר קשר אלחוטי, בכקסמיליה, בטלקס, בטלפרינטר או בתקשורת בין מחשבים. כלומר, כדי ששיחה תכנס לתחום האזנת סתר, צריך ששני המשווחים או יותר לא יסכימו להאזנה. באם אדם משוחח עם כן שיחו, מבלי ידיעתו, אין הוא מבצע עבירה של האזנת סתר.

עבירה של האזנת סתר הינה עבירה מסוג פשע. גם "שימוש" בהאזנת סתר, הנה עבירה. האזנה לשיחה והקלטתה, אך אם נעשתה כדין, כלומר בהסכמה של

עו"ד חיים קנת
יועץ משפטי
איפ"א ישראל

